

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi med udgangspunkt i vores oprindelige kultur, sikrer bedst mulig borgerinddragelse og medindflydelse, ved opbygningen af vores demokrati

(Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Formand for Naalakkersuisut)

Forslagsstilleren til nærværende forespørgselsdebat stiller en række spørgsmål vedrørende borgernes rettigheder i forhold til overtagelser af ansvarsområder fra Danmark. Det drejer sig specifikt om ILO-konventionen 169.

Naalakkersuisut vil gerne henvise til rapporten ”Menneskerettigheder i Grønland” fra 2016.

Danmark og Grønlands daværende hjemmestyre anerkendte i forbindelse med Danmarks tiltræden af ILO-konvention 169, at der i Danmark findes ét indfødt folk i konventionens forstand, nemlig den oprindelige befolkning i Grønland (Inuit). Det grønlandske folk er i henhold til selvstyrelovens indledende tekst, præambelen, anerkendt som et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse. Grønlands Selvstyre har overtaget en række lovområder. Selvstyret – og dermed det grønlandske folk – har således den lovgivende og udøvende magt på disse områder inden for rammerne af internationale forpligtelser, grundloven og lov om Grønlands Selvstyre.

Naalakkersuisut er enig med stilleren af forespørgselsdebatten i, at borgerne på bedst muligt vis skal inddrages i tilblivelsen af de kommende råstofprojekter.

Vi skal være opmærksomme på alle aspekter omkring hvordan vi udøver vores demokrati. Vi skal kunne spørge os selv, om hvilke rammer der er omkring demokratiet, og hvordan demokratiet kommer til udtryk i det daglige. Naalakkersuisut har lagt mærke til i hvor stor grad administrative høringer bliver benyttet. Vi skal i samfundet kunne skelne mellem høringer og medindflydelse. Der er mange skriftlige høringer, og det er som om vi tager for givet, hvis man eksempelvis får Aron, der er fisker fra Tasiilaq, til at læse hundredvis af sideres høring der har stor samfundsmæssig betydning, så er han parat til at afgive høringssvar. Naalakkersuisut vil ærligt erklære at vi må tænke dybere. Vi må spørge os selv om hvorvidt kommunikationen er udformet tilstrækkelig hensigtsmæssigt. Som folkeslag plejer vi at kommunikere mundtligt overfor hinanden, vi mødes og hilser på hinanden på gaden, og derfor må vi tænke nye metoder indenfor medindflydelse og høringer, og Naalakkersuisut vil ikke være tilbageholdende overfor nye tanker.

Da vi er et samfund i udvikling, så skal vi være bedre til medindflydelse. Lad os udforme gode lovgivningsmæssige rammer og lad os betragte vore medborgere, de ved godt i hvilken retning og hvornår der skal være udvikling. Udviklingen skal komme fra menneskene. Eksempelvis da Formanden for Naalakkersuisut på det seneste holdt tale på vegne af Naalakkersuisut sagde: ”Aqqalu fra Ilulissat skal have indflydelse i sin dagligdag. Makkak fra Qaqortoq skal mærke

udviklingen. Når Bulldozerne kører forbi, og flyvemaskinerne flyver over byerne og bygderne, så skal befolkningen blande sig i udviklingen - og ikke blot være tilskuere.”

Befolkningen skal mærke at de har medejerskab i udviklingen, og kun hvis vi opnår dette, vil vi kunne hævde at der er reel udvikling. Udvikling og indflydelse skal ikke kun være forbeholdt en lille del af befolkningen. Naalakkersuisut er sikker på at befolkningen vil mærke deres værdi som medborgere, når de kan gøre deres medindflydelse gældende.

Naalakkersuisut tror på, at fremskridtet og udviklingen kan ske gennem medindflydelse og at alle erhvervsmuligheder ikke behøver, at blive oprettet fra centralt hold - til gengæld er det Naalakkersuisuts ønske, at oprette de bedste rammebetingelser. Medindflydelse og medbestemmelse skal ikke være på et minimum, men skal styrkes, så vi også bliver bedre til at klappe hinanden på skuldrene. Naalakkersuisut tror, at forespørgselsdebatten minder os på, hvor vigtig medbestemmelse er. Og ikke kun minder os om det, men at det viser os hvor vigtigt det er for befolkningen, at vi kan gøre brug af nyskabelse. Med disse ord, ønsker Naalakkersuisut Inatsisartut en god debat.